MİRASIN PAYLAŞILMASINDAN SONRA MİRASÇILARIN DEĞİŞMESİNİN PAYLAŞMAYA ETKİSİ

(Araştırma Makalesi)

DOI: https://doi.org/10.33717/deuhfd.1966304

Öğr. Gör. Dr. Hüseyin Çağrı GÜLSEVEN*

Öz

Mirasın paylaşılması, mirasbırakanın ölümü ile birlikte birden fazla mirasçı arasında kanun gereğince kurulan miras ortaklığının sona erme nedenlerinden biridir. Miras, mirasçılar arasında iradi olarak (elden paylaşma veya paylaşma sözleşmesiyle) veya dava yoluyla paylaşılabilir. Mirasçılar arasındaki paylaşımın geçerli olabilmesi, bütün mirasçıların yapılan paylaşmaya katılmalarına bağlıdır. Bütün mirasçıların paylaşıma katılıp katılmadığı, mirasçılık belgesinden tespit edilmektedir. Mirasçılık sıfatının tespitine yarayan mirasçılık belgesi, resmi belge niteliğinde olsa da bu belgeye karşı mirasın paylaşılmasından önce veya sonra her zaman itiraz edilebilir. Bu bağlamda üçüncü bir kişinin mirasçılık iddiası mevcut ise bu iddiasını ancak mirasçılık belgesine karşı itiraz ederek gündeme getirebilir. Mirasın paylaşılmasından önce kişi mirasçılık iddiasında bulunursa, bu husus mirasın paylaşılması açısından erteleme sebebi olarak değerlendirilir. Mirasın paylaşılmasından sonra, mirasçılık belgesine itiraz edilirse, iki ihtimal ortaya çıkar. Bu ihtimallerden birincisi yeni bir mirasçının ortaya çıkması ve ikincisi ise paylaşmaya katılan mirasçılardan birinin mirasçı olmadığının tespitidir. Bu bağlamda yapılan çalışmada öncelikle mirasın paylaşılması genel olarak izah edilmektedir. Sonrasında ise mirasın paylaşılmasından sonra, mirasçılık belgesine yapılan itiraz neticesinde mirasçıların değişmesi hususu, yeni mirasçının ortaya çıkması veya paylaşmaya katılan mirasçılardan birinin mirasçılık sıfatının bulunmadığının tespiti başlıkları altında değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Mirasın Paylaşılması, Mirasçı, Mirasbırakan, Tereke, Mirasçılık Belgesi

* Yalova Üniversitesi Çınarcık Meslek Yüksekokulu, Hukuk Bölümü, Yalova (gulsevenhukukcu@hotmail.com) ORCID: 0000-0003-0777-8512 (Gönderim Tarihi: 08.06.2026-Kabul Tarihi: 13.07.2026) *Yazar, eserinin Dergimize ait bilimsel etik ilkelere uygun olduğunu taahhüt eder.*

THE EFFECT OF CHANGES IN THE HEIRS AFTER THE PARTITION OF THE INHERITANCE ON THE DISTRIBUTION

(Research Article)

Abstract

The partition of the inheritance is one of the grounds for the termination of the inheritance community, which is established by law among more than one heir upon the death of the deceased. The inheritance may be partitioned among the heirs voluntarily (through informal partition or a partition agreement) or through litigation. The validity of the partition among the heirs depends on the participation of all heirs in the partition. Whether all heirs have participated in the partition is determined through the certificate of inheritance. Although the certificate of inheritance, which serves to determine the status of heirship, is an official document, it may always be challenged before or after the partition of the inheritance. In this context, if a third person claims to be an heir, such claim may only be raised by objecting to the certificate of inheritance. If a person asserts a claim of heirship before the partition of the inheritance, this issue is considered a ground for postponement of the partition. If an objection is raised against the certificate of inheritance after the partition of the inheritance, two possibilities arise. The first of these possibilities is the emergence of a new heir, and the second is the determination that one of the heirs who participated in the partition is not in fact an heir. In this context, the present study first explains the partition of the inheritance in general. Thereafter, the issue of changes in the heirs following the partition of the inheritance as a result of an objection to the certificate of inheritance is examined under the headings of the emergence of a new heir and the determination that one of the heirs participating in the partition does not possess the status of heir.

Keywords

Partition of the İnheritance, Heir, Deceased, Estate, Certificate of İnhetitance

GİRİŞ

Bir kişinin ölümüyle birlikte, intikale elverişli tüm hak ve borçlarını bir bütün halinde mirasçıları iktisap etmektedir. Eğer mirasbırakanın bir mirasçısı varsa, miras ortaklığı meydana gelmez. Bu durumda mirasçının malvarlığı ile miras birleşir. Ancak mirasbırakanın birden fazla mirasçısı varsa bu mirasçılar arasında kanun gereğince kurulan geçici nitelikte olan miras ortaklığı meydana gelir. Mirasçılar miras ortaklığını mirası paylaşarak sona erdirebilir. Miras paylaşımı iradi paylaşma (elden paylaşma veya paylaşma sözleşmesiyle) veya dava yoluyla paylaşma şeklinde yapılabilir. Miras iradi olarak da paylaşılsa, dava yoluyla da paylaşılsa bu paylaşmanın geçerli olabilmesi için paylaşmada bütün mirasçıların katılımı şarttır.

Mirasın paylaşılmasına bütün mirasçıların katılması şart olduğundan bu hususun tespit edilmesi gündeme gelmektedir. Burada bahsi geçen mirasçılık sıfatlarının tespiti ise mirasçılık belgesi düzenlenerek yapılmaktadır. Mirasçılık sıfatının tespitine yarayan mirasçılık belgesi, noter veya sulh hukuk mahkemesi tarafından düzenlenen resmi belge niteliğindedir. Mirasçılık belgesi her ne kadar resmi belge niteliğinde olsa da bu belgeye karşı her zaman itiraz edilebilir. Bu bağlamda üçüncü bir kişi, mirasçılık belgesine karşı mirasın paylaşılmasından önce veya sonra itiraz ederek mirasçılığının tespitini talep edebilir. Bu itiraz mirasın paylaşılmasından önce söz konusu olursa, itirazın neticesine göre miras paylaşılır. Başka bir deyişle, mirasçılık belgesine itiraz paylaşma açısından bekletici mesele teşkil eder. Ancak mirasçılık belgesine yapılacak olan itiraz mirasın paylaşılmasından sonra da gündeme gelebildiğinden, bu itiraz neticesinde nasıl bir hukuki sonucun doğacağı incelenmesi gereken bir husustur. Bu bağlamda çalışmada ilk olarak mirasın paylaşılması genel olarak açıklanacaktır. Sonrasında ise mirasçılık belgesine itiraz edilmesi neticesinde, mirasçıların değişmesi hususu, yeni bir mirasçının ortaya çıkması veya paylaşmaya katılan mirasçılardan birinin mirasçılık sıfatının bulunmadığının tespit edilmesi olarak ayrı başlıklar altında değerlendirilecektir.

I. GENEL OLARAK MİRASIN PAYLAŞILMASI

Mirasbırakanın ölümü ile birlikte mirasçılar, mirası TMK m. 599/1'e göre, bir bütün halinde iktisap etmektedir. Mirasçıların mirası iktisap etmeleri için, hukuki işlem yapmalarına gerek yoktur. Bu kazanım kanun gereğince kendiliğinden gerçekleşmektedir. Mirasın birden fazla mirasçı tarafından kazanılması durumunda, mirasçılar arasında elbirliği ile hak sahipliğine da-

yanan bir miras ortaklığı oluşur[1]. Kanun gereğince kurulan miras ortaklığı

[1] Miras ortaklığı ile ilgili bilgi için bkz., **Kocayusufpaşaoğlu**, Necip: Miras Hukuku, 3. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1987, s. 675 vd.; **Tuor**, Peter/**Picenoni**, Vito: Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, 2. Abteilung, Der Erbgang, Artikel 537-640 ZGB, Zweite Auflage, Schulthess Verlag, Bern 1966, Art. 602, N. 2 vd.; **Oğuzman**, M. Kemal: Miras Hukuku, 6. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1995, s. 314 vd.; **Schaufelberger**, Peter C./**Keller Lüscher**, Katrin: Basler Kommentar Zivilgesetzbuch II, Art. 457-977 ZGB, Art. 1-61 SchlT ZGB (Herausgeber Geiser-Wolf), 6. Auflage, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2019, Art. 602, N. 2 vd.; **Graham-Siegenthaler**, Barbara: CHK-Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Erbrecht, Art. 457-640 ZGB (Hrsg. Peter Breitschmid-Alexandra Jungo), 3. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich 2016, Art. 602, N. 1; **Çabri**, Sezer: Miras Hukuku Şerhi (TMK m. 640-682) Cilt-III, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020, s. 1 vd.; **Künzle**, Hans Reiner: Kurz Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch (Hrsg. Andrea Büchler-Dominique Jakop), 2. Auflage, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2018, Art. 602, N. 1 vd.; **Akkanat**, Halil: Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi, Filiz Kitabevi, İstanbul 2004, s. 162 vd.; **Tuor**, Peter/**Schnyder**, Bernard/**Schmid**, Jörg/**Rumo-Jungo**, Alexandra: Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, 13. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich-Basel-Genf 2009, s. 747 vd.; **Aral**, Fahrettin: Türk Medeni Hukukunda Mirasın Taksimi Davası, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1979, s. 20 vd.; **Ayiter**, Nuşin: Türk Medeni Kanunu ve Borçlar Kanunu'nda El Birliği Ortaklıkları (İştirak Halinde Mülkiyet), Yeni Desen Matbaası, Ankara 1961, s. 69-71; **Ayiter**, Nuşin/**Kılıçoğlu**, A. Mithat: Miras Hukuku, Genişletilmiş 3. Bası, Savaş Yayınları, Ankara 1993, s. 260 vd.; **Antalya**, O. Gökhan/**Sağlam**, İpek: Marmara Hukuk Yorumu- Miras Hukuku Cilt: III (Editör: O. Gökhan Antalya), 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021, s. 477 vd.; **Çabri**, Sezer: Miras Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2025, s. 557 vd.; **Ozanemre Yayla**, Hatice Tolunay: Mirasın Paylaşılması, Turhan Kitabevi, Ankara 2011, s 7 vd.; **Avcı**, Mehmet Özgür: Mirasın Mahkeme Kararıyla Paylaşılması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2014, s. 3 vd.; **Ayan**, Mehmet/**Ayan**, Nurşen: Miras Hukuku, 11. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2023, s. 349 vd.; **Ayan Durhan**, Elif: "Miras Ortaklığında Birlikte Hareket Etme İlkesinden Doğan Sakıncaları Gidermeye Yönelik Hukuki Yollar", Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXVI, S. 2, 2022, s. 208 vd.; **Aybay**, Aydın/**Aybay**, M. Erdem: Miras Hukuku, 5. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2023, s. 126 vd.; **Cömert Akbay**, Büşra: Türk Aile ve Miras Hukukunda Ayni İkame, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2023, s. 198-200; **Dural**, Mustafa/**Öz**, Turgut: Türk Özel Hukuku Cilt IV Miras Hukuku, 17. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2021, s. 463 vd.; **Eren**, Fikret/**Yücer Aktürk**, İpek: Türk Miras Hukuku, 5. Baskı, Legem Yayıncılık, Ankara 2023, s. 487 vd.; **Eren**, Fikret: "Mirasın Paylaşılması", 1926'dan Günümüze Türk İsviçre Medeni Hukuku, Medeni Kanun'un ve Borçlar Kanunu'nun 90. Yılı Uluslararası Sempozyumu, I. Cilt, Ankara 2017, s. 496 vd.; **Ergün**, Halit: Miras Paylaşım Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara 2023, s. 21 vd.; **Fırıncı**, Semra: Miras Paylaşma Sözleşmesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2025, s. 5 vd.; **Gönen**, Doruk: Mirasın Paylaşılması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2023, s. 3 vd.; **Gönensay**, Samim/**Birsen**, Kemaleddin: Miras Hukuku, 2. Bası, Ahmet Said Matbaası, İstanbul 1963, s. 305 vd.; **Hatemi**, Hüseyin: Miras Hukuku, 9. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2022, s. 143; **İmre**, Zahit/**Erman**, Hasan: Miras Hukuku, 15. Bası, Der

geçici bir ortaklık olup, mirasın paylaşılmasına kadar devam eder. Görüldü-

Yayınları, İstanbul 2021, s. 429 vd.; **İnan**, Ali Naim/**Ertaş**, Şeref/**Albaş**, Hakan: Miras Hukuku, 12. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024, s. 557 vd.; **İsaoğulları**, Fatih: Miras Paylaşma Sözleşmesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2024, s. 3 vd.; **İşgüzar**, Hasan/**Demir**, Mehmet/**Yılmaz**, Süleyman: Miras Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2019, s. 169 vd.; **Kılıçoğlu**, Ahmet M.: Miras Hukuku, Genişletilmiş 14. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2025, s. 309 vd.; **Kılıçoğlu**, Ahmet M.: Miras Taksim Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara 1989, s. 19 vd.; **Özdemir**, Hayrunnisa: Türk Medeni Kanunu'na Göre Mirasın Paylaşılması Şerhi, Yetkin Yayınları, Ankara 2019, s. 25 vd.; **Öztan**, Bilge: Miras Hukuku (Tablolar ve Örneklerle), 12. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2021, s. 437 vd.; **Özuğur**, Ali İhsan: Türk Medeni Kanunundan Önce ve Sonra Miras Hukuku, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016, s. 1390 vd.; **Sapanoğlu**, Süleyman: Miras Paylaşma ve Miras Payının Devri Sözleşmeleri, Yetkin Yayınları, Ankara 2011, s. 60 vd.; **Sarı Fidan**, Özlem: Miras Ortaklığı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016, s. 5 vd.; **Serozan**, Rona/**Engin**, Baki İlkay: Miras Hukuku, 8. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2022, s. 545 vd.; **Şişko**, Deniz: Türk Hukukunda Mirasın Paylaşılması Davası, Platon Hukuk Yayınevi, İstanbul 2022, s. 19 vd.; **Tekelioğlu**, Numan: Miras Paylaşma Sözleşmesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021, s. 20 vd.; **Topal**, Önder: Medeni Yargılama Hukuku Bağlamında Ortaklığın Giderilmesi (İzale-i Şüyu) Davası, Yetkin Yayınları, Ankara 2020, s. 79-80; **Topuz**, Seçkin: "Miras Açıldıktan Sonra Miras Hissesinin Devri Sözleşmesinin Konusu Şekli ve Etkisi", Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. III, S. 2, 2008, s. 419 vd.; **Topuz**, Gökçen/**Topuz**, Seçkin: "Miras Ortaklığında Mirasçıların Dava Arkadaşlığı", Ankara Barosu Dergisi, Y. 66, S. 3, 2008, s. 61; **Ulusu Karataş**, A. Elif: "Türk Miras Hukukunda Mirasın Kazanılmasında Halefiyet Türleri ve Türk Milletlerarası Özel Hukukundaki Yansımaları", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXXIII, S. 2, 2015, s. 365 vd.; **Ünlütepe**, Mustafa: "Yazılı Paylaşma Sözleşmesine Dayalı Olarak Mirasın Paylaşılması", Legal Hukuk Dergisi, C. 17, S. 195, 2019, s. 1203 vd.; **Yazıcı**, Ayşe Nur Merve: Miras Ortaklığının Paylaşmadan Önceki Durumu, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018, s. 19 vd.; **Yılmaz**, Süleyman: Medeni Hukuk Cilt-IV Miras Hukuku, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2024, s. 269 vd.; **Karlı**, İbrahim: Paylaşmaya Kadar Miras Ortaklığının Hukuki Durumu, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2016, s. 6 vd.; **Topal**, Önder: "Paylı Mülkiyet ve Miras Ortaklığının Sona Ermesinde Tahkimin veya Arabuluculuğun Caiz Olup Olmadığı", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 12, S. 1, 2021, s. 246-247.; **Korkmaz**, Abdullah Furkan: Elbirliği Mülkiyetinde Eşyanın Kullanılması ve Korunması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2021, s. 82 vd.; **Edalı**, Gözde: Ortaklığın Giderilmesi Davası, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya 2018, s. 8; **Meydancı**, Ayşenur: Ortaklığın Giderilmesi Davası, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa 2024, s. 25-26.; **Kaçan Seis**, Sevda: Türk Medeni Kanunu Kapsamında Ortaklığın Giderilmesi Davaları ve Yargılamaya Yansımaları, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2022, s. 63-64.; **Köroğlu**, Anıl: Medeni Usul Hukuku Bakımından Ortaklığın Giderilmesi Davası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020, s. 8-9; **Karakaya**, Mert: Tereke Temsilcisi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2025, s. 7 vd.

ğü üzere mirasın paylaşılması miras ortaklığı açısından bir sona erme sebebidir. Fakat mirasın paylaşılması dışında başka hallerde de miras ortaklığı sona erebilir. Bundan ötürü miras ortaklığının sona ermesi ile mirasın paylaşımı aynı anlama gelmemektedir. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, bazen miras paylaşımı olmaksızın da miras ortaklığı sona erebilmektedir[2].

Mirasçılar mirası, paylaşma kararının verilmesi bakımından iradi veya dava yoluyla paylaşabilir. Mirasın iradi olarak paylaşılması, elden paylaşma şeklinde veya paylaşma sözleşmesi yapılarak gerçekleştirilir[3]. İradi olarak paylaşma yollarından birincisi olan elden paylaşma ile ilgili şöyle bir tanım yapılabilir: Elden paylaşma, mirasçıların anlaşması suretiyle her bir mirasçıya düşecek payın belirlenmesi ve belirlenen payın fiili olarak ilgili mirasçıya devridir. Elden paylaşma usulünde iki aşama bulunur. Birinci aşama, mirasçılar arasında payların oluşturulmasıdır. İkincisi ise oluşturulan payların mirasçılara fiili olarak devredilmesi aşamasıdır[4].

---

[2] Mirasın paylaşılması dışında, miras ortaklığı mirasçıların anlaşarak başka bir ortaklık kurmaları, elbirliği hak sahipliğini paylı mülkiyete dönüştürmeleri veya miras ortaklığında aktif değerin kalmaması sebepleriyle de sona erebilir. Bununla ilgili bilgi için bkz., **Kocayusufpaşaoğlu**, s. 679; **Tuor/Picenoni**, N. 6 vd.; **Çabri**, Cilt-III, s. 99 vd.; **Aral**, s. 15-16; **Çabri**, Miras Hukuku, s. 575-577; **Ozanemre Yayla**, s. 15-17; **Antalya/Sağlam**, s. 489 vd.; **Ayan/Ayan**, s. 363 vd.; **Dural/Öz**, s. 477 vd.; **Eren/Yücer Aktürk**, s. 515 vd.; **Ergün**, s. 29 vd.; **Gönen**, s. 83 vd.; **İmre/Erman**, s. 468 vd.; **İsaoğulları**, s. 11 vd.; **Kılıçoğlu**, Miras, s. 314, 337; **Özdemir**, s. 64 vd.; **Öztan**, s. 454 vd.; **Sarı Fidan**, Miras Ortaklığı, s. 109 vd.; **Acar**, Faruk: "Miras Hukukunda Paylaşma Kuralı", Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1, 2006, s. 122-123; **Şişko**, s. 27 vd.; **Tekelioğlu**, s. 61 vd.; **Topal**, Ortaklığın Giderilmesi, s. 80-82; **Yılmaz**, s. 287 vd.

[3] **Kocayusufpaşaoğlu**, s. 721 vd.; **Çabri**, Cilt-III, s. 125-126, 470-471; **Aral**, s. 35 vd.; **Oğuzman**, s. 336 vd.; **Dural/Öz**, s. 488 vd.; **Ozanemre Yayla**, Paylaşma, s. 180 vd.; **Kılıçoğlu**, Miras, s. 361-362; **Kılıçoğlu**, Taksim, s. 45; **Eren/Yücer Aktürk**, s. 554; **Eren**, s. 500-501, 513 vd.; **İmre/Erman**, s. 465; **Antalya/Sağlam**, s. 532 vd.; **Ayiter/Kılıçoğlu**, s. 296 vd.; **Ayan/Ayan**, s. 379-381; **İnan/Ertaş/Albaş**, s. 607 vd.; **İşgüzar/Demir/Yılmaz**, s. 177-178; **Serozan/Engin**, s. 588-590; **Yılmaz**, s. 290; **Özdemir**, s. 211 vd.; **Öztan**, s. 471-472, 486-488; **Tekelioğlu**, s. 117 vd.; **Fırıncı**, s. 31 vd.; **Avcı**, s. 49-50; **Sapanoğlu**, s. 134 vd.; **İsaoğulları**, s. 34 vd.; **Şişko**, s. 41-42; **Yılmaztekin**, Ahmet Ertan: "Mirasın Taksimi ve Tarım Arazilerin Miras Yoluyla İntikali", Ankara Barosu Dergisi, S. 4, 2022, s. 442 vd.; **Ergüne**, Mehmet Serkan: "Terekedeki Münferit Mallar İçin Kısmi Paylaşma Davası Açma İmkânının Değerlendirilmesi", Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Sayı, C. 22, S. 3, 2016, s. 1066 vd.; **Acar**, s. 125-126.

[4] **Kocayusufpaşaoğlu**, s. 721-722; **Tuor/Picenoni**, Art. 634, N. 3; **Schaufelberger/Keller Lüscher**, Art. 634, N. 4 vd.; **Escher**, Arnold: Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, Zweite Abteilung: Der Erbgang (Art. 537-640), Dritte Auflage, Schulthess Verlag, Zürich 1960, Art. 634, N. 2 vd.; **Göksu**, Tarkan: CHK-Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Erbrecht, Art. 457-640 ZGB (Hrsg. Peter

Miras iradi olarak, elden paylaşma dışında, sözleşme ile de paylaşılabilir. Mirasın sözleşme ile paylaşılması, TMK m. 676/1'de düzenlenmiştir. Miras paylaşma sözleşmesi, TMK m. 676/3'e göre, mirasçıların oybirliğiyle yazılı şekilde yapmaları gereken bir sözleşmedir. Şekil şartının yanı sıra paylaşma sözleşmesi, sözleşmeler için geçerli olan genel geçerlilik koşullarını da taşımalıdır[5].

Mirasın iradi olarak paylaşılması hem zaman hem de ekonomik açıdan arzu edilen yöntem olsa da eğer miras paylaşımı iradi olarak yapılamazsa, bu durumda mirasçılardan biri mirasın paylaşılmasını mahkemeden isteyebilir. Mirasçılardan birinin mirasın paylaşılmasını isteme hakkının düzenlendiği hüküm TMK m. 642/2'dir. Bu düzenlemeye göre, mirasın paylaşılmasını isteme hakkına istinaden, mirasın paylaşılmasının mahkemeden talep edilmesi ile gerçekleşen paylaşmaya dava yoluyla paylaşma denmektedir. Mirasçıların mirasın paylaşılmasını isteme hakları konusunda kanunda bir süre öngörülmemiştir. Mirasçılar ortaklığı sürdürmekle yükümlü olmadıkça, mirasın paylaşılmasını mahkemeden her zaman isteyebilir[6].

Breitschmid-Alexandra Jungo), 3. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich 2016, Art. 634, N. 4; **Wolf**, Stephan/**Hrubesch-Millauer**, Stephanie: Grundriss des Schweizerischen Erbrechts, Stämpfli Verlag, Bern 2017, N. 2025-2027; **Piotet**, Paul: Schweizerisches Privatrechts, Vierter Band, Erbrecht, Zweiter Halbband, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel und Stuttgart 1981, s. 904; **Çabri**, Cilt-III, s. 125-126, 470-471; **Aral**, s. 36-37; **Oğuzman**, s. 336-337; **Dural/Öz**, s. 488; **Ozanemre Yayla**, s. 191; **Kılıçoğlu**, Miras, s. 423; **Eren/Yücer Aktürk**, s. 627; **Eren**, s. 513; **İmre/Erman**, s. 562-563; **Ayiter/Kılıçoğlu**, s. 298; **İnan/Ertaş/Albaş**, s. 608; **Serozan/Engin**, s. 589; **Öztan, Miras**, s. 487; **Çabri**, Miras Hukuku, s. 579; **Tekelioğlu**, s. 118; **Fırıncı**, s. 32-34; **Avcı**, s. 49-50; **Sapanoğlu**, s 136; **İsaoğulları**, s. 37; **Yılmaztekin**, s. 442; **Acar**, s. 126; **Gönen**, s. 178 vd.

5 **Kocayusufpaşaoğlu**, s. 728-731; **Çabri**, Cilt-III, s. 126, 471, 485 vd.; **Aral**, s. 37-38; **Tuor/Picenoni**, Art. 634, N. 15 vd.; **Schaufelberger/Keller Lüscher**, Art. 634, N. 13 vd.; **Escher**, Art. 634, N. 8 vd.; **Göksu**, Art. 634, N. 3; **Tuor/Schnyder/Schmid/Rumo-Jungo**, s. 805; **Piotet**, s. 908; **Oğuzman**, s. 337-338; **Dural/Öz**, s. 490-493; **Ozanemre Yayla**, s. 202 vd.; **Hatemi**, s. 161-162; **Kılıçoğlu**, Miras, s. 389 vd.; **Kılıçoğlu**, Taksim, s. 66 vd.; **Eren/Yücer Aktürk**, s. 629 vd.; **Eren**, s. 515-517; **İmre/Erman**, s. 566 vd.; **Antalya/Sağlam**, s. 534 vd.; **Ayiter/Kılıçoğlu**, s. 298-300; **Ayan/Ayan**, s. 380-381; **Aybay/Aybay**, s. 131, 139; **İnan/Ertaş/Albaş**, s. 609; **İşgüzar/Demir/Yılmaz**, s. 178; **Serozan/Engin**, s. 588; **Yılmaz**, s. 290; **Özdemir**, s. 213 vd.; **Öztan**, s. 488-489; **Çabri**, Miras Hukuku, s. 579; **Tekelioğlu**, s. 111 vd.; **Fırıncı**, s. 36 vd.; **Avcı**, s. 50-51; **Sapanoğlu**, s 140 vd.; **İsaoğulları**, s. 29 vd.; **Şişko**, s. 41-42; **Yılmaztekin**, s. 444-445; **Ergüne**, s. 1067-1068; **Ünlütepe**, s. 1208 vd.; **Gönen**, s. 182 vd.

6 Dava yoluyla paylaşma ile ilgili bilgi için bkz., **Kocayusufpaşaoğlu**, s. 687 vd.; **Çabri**, Cilt-III, s. 131 vd.; **Aral**, s. 51 vd.; **Oğuzman**, s. 320-321; **Dural/Öz**, s. 493-496; **Ozanemre Yayla**, s. 223 vd.; **Hatemi**, s. 163-166; **Eren/Yücer Aktürk**, s. 633 vd.;

II. MİRASÇILARIN DEĞİŞMESİ

Mirasçıların, paylaşıma konu tereke içerisinde bulunan mal ve haklar üzerindeki mülkiyet hakkı elbirliği ile hak sahipliği esasına dayanır. Bundan dolayı mirasın paylaşılması ile ilgili yapılacak bir anlaşmanın oybirliği ile yapılması şarttır. Nitekim bu durum paylaşma davası açısından da geçerlidir. Eş bir ifadeyle, paylaşma davasında bütün mirasçılar ya davacı ya da davalı olarak taraf olmalıdır[7].

Bütün mirasçıların yapılan anlaşmada yer aldığı veya açılan davada taraf olduğu hususları, mirasçılık belgesi ile tespit edilmektedir. Mirasçılık sıfatının tayini konusunda geçerli olan mirasçılık belgesi, aksi ispat edilinceye kadar geçerlilik arz eder. Başka bir ifadeyle, kimin mirasçılık sıfatına sahip olduğunu belgeleyen mirasçılık belgesine karşı her zaman itiraz edilebilir. Buna dair düzenleme TMK m. 598/3'te yapılmıştır. Mirasçılık belgesine itiraz paylaşma davası sırasında ileri sürülürse, bu husus dava açısından bekletici mesele kabul edilir ve itirazın neticesine göre davaya devam edilir[8]. Fakat bu itirazın, paylaşma davasının kesinleşmesinden sonra da ileri sürülebilmesi mümkündür. Aynı durum mirasın iradi olarak paylaşılmasında da gündeme gelebilir. Bu bağlamda mirasın elden veya paylaşma sözleşmesi yapılarak paylaşıldığı durumlarda da paylaşmanın tamamlanmasından sonra, mirasçılık belgesine itiraz edilebilir. Burada ileri sürülebilecek itiraz sonucunda, iki farklı durum ortaya çıkabilir. Bu hallerden birincisi mevcut mirasçılar dışında yeni bir mirasçının ortaya çıkmasıdır. İkincisi ise mirasçılardan birinin mirasçılık sıfatının bulunmadığının tespitidir.

A. Yeni Mirasçının Ortaya Çıkması

Mirasın paylaşılmasının iradi olarak veya dava yoluyla tamamlanmasından sonra, mirasçılık belgesine karşı yapılan itiraz neticesinde, miras-

---

Eren, s. 518 vd.; **İmre/Erman**, s. 462-464; **Antalya/Sağlam**, s. 516-519; **Ayiter/Kılıçoğlu**, s. 276-277; **Ayan/Ayan**, s. 395 vd.; **Aybay/Aybay**, s. 132 vd.; **İnan/Ertaş/Albaş**, s. 609; **Serozan/Engin**, s. 590-591; **Yılmaz**, s. 290-291; **Özdemir**, s. 53 vd.; **Öztan**, s. 490-491; **Tekelioğlu**, s. 73-74; **Avcı**, s. 69 vd.; **Sapanoğlu**, s 136; **İsaoğulları**, s. 19; **Şişko**, s. 47 vd.; **Yılmaztekin**, s. 446-448; **Ergüne**, s. 1070 vd.; **Berki**, Şakir: "Miras Davalarında Mürurzaman ve Def'i", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 25, S. 1, 1968, s. 117-119; **Gönen**, s. 195 vd.

7 **Wolf**, Stephan: Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Die Teilung der Erbschaft, Art. 602-619 ZGB, Stämpfli Verlag, Bern 2014, Art. 604, N. 9; **Çabri**, Cilt-III, s. 147; **Aral**, s. 62; **Ozanemre Yayla**, s. 226; **Avcı**, s. 110; **Şişko**, s. 52; **Yılmaztekin**, s. 446; **Ergüne**, s. 1071, dn. 29.

8 **Çabri**, Cilt-III, s. 149-150; **Aral**, s. 93-94; **Çabri**, Miras Hukuku, s. 599.

bırakanın yeni bir mirasçısı ortaya çıkabilir. Mirasın paylaşılmasında bütün mirasçıların, paylaşmada taraf olarak yer almaları gerektiğinden, yeni mirasçının tespiti paylaşmanın hükümsüz kalması neticesini doğurur. Bu bağlamda, yeni mirasçı mirasçılık payını daha önce paylaşımı yapmış olan mirasçılardan talep edebilir. Böyle bir talebe karşılık, eğer mirasçılar arasında oybirliği ile anlaşma yapılırsa, yeni mirasçı açısından bir sorun söz konusu olmaz. Ancak mirasçılar arasında paylaşma konusunda oybirliği ile anlaşma sağlanamazsa, yeni mirasçı, mirasçılık hakkını paylaşımı yapmış mirasçılara karşı dava açarak isteyebilir. Böyle bir halde yeni mirasçının hangi davayı açabileceği hususunda öğretide tartışma bulunmaktadır[9].

Yeni mirasçının hangi davayı açabileceğine ilişkin görüşlerden birincisi[10], mirasın paylaşılmasından sonra ortaya çıkan yeni mirasçının, diğer mirasçılara karşı miras sebebiyle istihkak davası açabileceğini belirtmektedir.

İleri sürülen ikinci görüş[11], ancak paylaşıma katılmamış olan mirasçının, miras sebebiyle istihkak davası açabileceğini ifade etmektedir. Yine bu görüşteki yazarlara göre, şayet mirasçı paylaşma sözleşmesine katılmış ise bu mirasçı artık miras sebebiyle istihkak davası yerine, paylaşmanın iptali ile yeni bir paylaşmanın yapılmasını istemelidir.

Üçüncü görüş ise[12], mirasın paylaşılmasından sonra mirasçılardan birinin, diğer mirasçılara karşı hiçbir zaman miras sebebiyle istihkak davası açamayacağını belirtmektedir. Yine bu görüşteki yazarlar, burada duruma göre ya paylaşma sözleşmesi veya paylaşmaya dair mahkeme kararının ifasının ya da paylaşmanın iptali ve yeni bir paylaşma yapılmasını sağlamak üzere, paylaşma davası açılması gerektiğini ifade etmektedir. Bunun yanı sıra üçüncü görüşteki yazarlardan birisi, görüşüne dayanak olarak şu hususu göstermektedir: Miras sebebiyle istihkak davası, davalının bir edimde bulunması amacıyla açılmakta ve bu davada davalıdan elinde bulunan tereke malını davacıya verme yönündeki eda hükmü kurulmaktadır. Yeni mirasçı açısından ise böyle bir eda hükmü kurulamaz. Zira yeni mirasçının payına düşecek olan değerler henüz belirlenmemiştir. Bu nedenle mirasın paylaşıl-

---

9 Burada bahsedilen tartışma ile ilgili bkz., **Kocayusufpaşaoğlu**, s. 662-663; **Aral**, s. 88-89; **Dural/Öz**, s. 459-460; **Akbıyık**, Cem, Miras Sebebiyle İstihkak Davası Yeni Türk Medeni Kanunu'nun Işığında Bilimsel Bir Sentez Denemesi, İstanbul 2003 (İstihkak Davası), s. 173-175; **Güvenç**, Selvi Nazlı: Miras Sebebiyle İstihkak (Mirasçılık) Davası, İstanbul 2021, s. 88-92.

10 **Oğuzman**, s. 310; **Çabri**, Cilt-II, s. 879; **Dural/Öz**, s. 459; **Güvenç**, s. 92.

11 **Tuor/Picenoni**, Art. 598, N. 12; **Escher**, Art. 598, N. 13.

12 **Aral**, s. 89; **Akbıyık**, İstihkak Davası, s. 174-175; **Avcı**, Paylaşma, s. 131.

masından sonra ortaya çıkan yeni mirasçı, mirasçılık payını elde etmeye yönelik miras sebebiyle istihkak davası değil, paylaşma davası açmalıdır[13].

Kanaatimizce üçüncü görüşe göre hareket edilmelidir. Bu bağlamda, paylaşmadan sonra ortaya çıkan yeni mirasçı, mirasçılıktan doğan haklarını paylaşma davası açarak talep etmelidir. Çünkü üçüncü görüşte olan yazarlardan birinin de belirttiği üzere, yeni mirasçının henüz miras paylaşımı sonucunda kendisine neyin özgüleneceği belli değildir. Bu husus ancak paylaşma davası ile yapılacak olan yargılama neticesinde ortaya çıkabilir. Bundan ötürü yeni mirasçı eda hükmüne ilişkin kararın verildiği miras sebebiyle istihkak davasını değil, paylaşma davasını açmalıdır. Ayrıca miras sebebiyle istihkak davasındaki zamanaşımı ve geri verme yükümlülüğü ile ilgili hükümlerin de yeni mirasçı açısından uygun olmaması görüşümüzü desteklemektedir. Çünkü miras sebebiyle istihkak davası iyiniyetli olan kişilere karşı, mirasbırakanın ölümünden veya vasiyetnamenin açılmasından itibaren on yıllık zamanaşımı süresi içerisinde açılabilir (TMK m. 639/1). İyiniyetli olmayanlara karşı ise zamanaşımı süresi, TMK m. 639/2 hükmü uyarınca, yirmi yıldır. Görüldüğü üzere, eğer mirasın paylaşılmasından sonra ortaya çıkan yeni mirasçının, diğer mirasçılara karşı miras sebebiyle istihkak davası açabileceği kabul edilirse, yeni mirasçı zamanaşımı süresine ilişkin itirazla karşılaşabilir. Böyle bir halde ise yeni mirasçının mirasçılık hakkının mirasbırakanın ölümünden 30 yıl sonra ortaya çıkması ve bu hakka istinaden dava açması halinde, bu davanın zamanaşımı nedeniyle reddedilme durumu ortaya çıkabilir.

Miras sebebiyle istihkak davası ile ilgili zamanaşımı dışında, geri verme yükümlülüğünün de yeni mirasçı açısından dikkate alınması uygun değildir. Çünkü miras sebebiyle istihkak davasının kabulü halinde, TMK m. 638/1'e göre, davalı tereke malını zilyetliğe dair hükümler çerçevesinde geri verme yükümlülüğü altındadır. Davalı eğer ortaya çıkan yeni mirasçının varlığını bilmiyor veya bilmesi gerekmiyorsa, iyiniyetli kabul edilir ve tereke malını TMK m. 993-994 hükümleri çerçevesinde iade eder. Bu bağlamda iyiniyetli olan davalının elinden iadeye konu olan mal herhangi bir sebeple elinde çıkmış ise, iade yükümlülüğü sona erer. Böyle bir ihtimalde ise yeni mirasçı, mirasçılık hakkı kapsamındaki mal veya hakkı elde edememiş olur. İşte tüm bu nedenlerden dolayı, mirasın paylaşılmasından sonra ortaya çıkan yeni mirasçının, mirasçılık hakkına dayalı talebini miras sebebiyle istihkak davası açarak değil, paylaşma davası açarak ileri sürmesinin daha uygun

---

13 **Aral**, s. 89.

olacağı kanaatindeyiz[14]. Yeni mirasçı tarafından açılacak olan paylaşma davasında, daha önceki paylaşma dava yoluyla yapılmışsa, davadaki paylaşma kararına dayanılarak diğer mirasçılar tarafından kesin hüküm itirazında bulunulamaz. Çünkü yeni mirasçı, daha önce paylaşımın yapıldığı yargılamanın tarafı olmadığından, söz konusu yargılamada verilen kararın onun açısından bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bundan dolayı da yeni mirasçı yargılamanın yenilenmesine gerek olmaksızın, paylaşma davasını açabilir.

Mirasın paylaşılmasından sonra ortaya çıkan yeni mirasçının, mirasçılık hakkını paylaşma davası ile ileri sürmesi neticesinde yeni bir paylaşım yapılacağından, daha önce paylaşılan mal ve haklar terekeye geri döner. Böyle bir halde terekeye dönen mal ve haklar üzerinde mirasçılar, mülkiyet hakkı sahibi olduklarına dair bir iddiada bulunamaz. Çünkü mirasın paylaşılması ile özgülenen mal ve hakların mülkiyetinin dayanağı olan mirasın paylaşılması hükümsüz hale geldiğinden, paylaşmaya konu mal ve haklar ile ilgili mirasçılar malik olduklarını ileri süremez. Mesela, miras paylaşımı neticesinde, paylaşıma konu terekedeki taşınmazın mirasçılardan birine özgülenmesinden sonra, mirasçılık belgesi iptal edilirse, mirasçı adına yapılan tescil, yolsuz tescil haline gelir ve söz konusu taşınmaz terekeye geri döner. Bu durumda mirasçıların, TMK m. 712 hükmü çerçevesinde taşınmaz malın mülkiyetini kazandıklarına dair bir iddia gündeme gelebilir. Çünkü tapu sicilinde malik olarak yazılan kişi, taşınmaza hukuki bir sebep olmaksızın davasız ve aralıksız on yıl süre ile iyiniyetli zilyet olmuş ise onun mülkiyet hakkına itiraz edilemez. Ancak TMK 712 hükmü, miras ortaklığı sürdüğü müddetçe mirasçılar arasında uygulanması mümkün olmadığından ve mirasçılık belgesinin iptali ile birlikte, daha önce paylaşma ile sona eren ortaklık yeniden kurulmuş olacağından, yeni mirasçının ortaya çıkmasından sonra diğer mirasçıların zamanaşımı sebebiyle taşınmazın mülkiyetini kazanması mümkün değildir. Dolayısıyla, daha önce paylaşımı yapmış olan mirasçıların taşınmazın mülkiyetini zamanaşımı ile kazanması mümkün değildir.

Mirasçıların her ne kadar mülkiyet hakkını kazanması mümkün olmasa da mirasçılardan iyiniyetli bir şekilde malı devralan üçüncü kişinin malın mülkiyetini kazanması gündeme gelebilir. Zira taşınmazları, TMK m. 1023

---

[14] Buradaki sonuçlar, paylaşmanın ceninin varlığına rağmen yapılması ihtimalinde de geçerlidir. Bu bağlamda mirasçıların ceninin varlığına rağmen mirası paylaşmalarından sonra, cenin tam ve sağ doğarsa, paylaşma hükümsüz olur. Böyle bir halde ise cenin dahil edilerek tekrar paylaşımın yapılması gerekir. Bu konuda bkz., **Çabri**, Cilt-III, s. 165; **Dural/Öz**, s. 498-499; **Eren/Yücer Aktürk**, s. 575; **Eren**, s. 509; **İmre/Erman**, s. 476; **Yılmaz**, s. 296; **Özdemir**, s. 62; **Avcı**, s. 119; **Şişko**, s. 57; **İsaoğulları**, s. 55; **Aydın Ünver**, Tülay: Ceninin Hukuki Konumu, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2011, s. 62.

hükmü uyarınca, taşınırları, TMK m. 988 düzenlemesi gereğince, emin sıfatıyla zilyetten iktisap eden üçüncü kişinin kazanımı korunmaktadır. Burada yeni mirasçı, diğer mirasçılara paylaşılan mal ve haklar hususunda, dava açabilecek olsa da mülkiyeti iyiniyetli bir şekilde edinen üçüncü kişiye karşı dava açamaz. Yeni mirasçı, iyiniyetli üçüncü kişiye karşı dava açamasa da eğer üçüncü kişi kötüniyetli ise üçüncü kişiye süre sınırı olmaksızın dava açabilir. Burada şu hususun da belirtilmesinde fayda bulunmaktadır: Yeni mirasçı, malın aynen iadesinin mümkün olmayacağı hallerde, aynen iade talebi yerine malın bedeli üzerinden mirasçılık hakkını talep edebilir. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, yeni mirasçı, iyiniyetli üçüncü kişiye karşı dava açamasa da diğer mirasçılara karşı malın bedeli üzerinden dava açabilir.

B. Yeni Mirasçının Ortaya Çıkmasının Uygulamadaki Bir Görünümü Olan Ketmi Verese Davası

Mirasın paylaşılmasında bütün mirasçıların taraf olması gerekse de bazen bir veya birkaç mirasçının mirasçılık sıfatı gizlenerek miras paylaşılmış olabilir. Bahsedilen miras paylaşımı genellikle, gerçeği yansıtmayan mirasçılık belgesine istinaden açılmış paylaşma davalarında görülmektedir. Mesela, mirasbırakandan kalan bir taşınmaz mirasçılarından biri veya birkaçı gizlenerek paylaşılmış ise bu durumda miras hakkından mahrum kalan mirasçılar, paylaşımı yapmış mirasçılara karşı paylaşımın tekrar yapılması için dava açabilir. Uygulamada mirasçıların taşınmazlar ile ilgili açacağı dava, ketmi vereseye dayalı tapu iptal ve tescil davası olarak adlandırılmaktadır[15].

Ketmi vereseye dayalı tapu iptal ve tescil davası ile ilgili hukuki bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu davaya ilişkin nitelendirme Yargıtay kararları ile ortaya çıkmıştır. Ketmi verese ile ilgili Yargıtay bir kararında, davacı olan kişinin mirasbırakanın kızı ve tek mirasçısı olduğunun hasımlı veraset ilamı ile tespit edilmesinden sonra, bu kişinin mirasçılığının gizlenerek yapılan intikallerin yolsuz olduğunu belirtmektedir[16]. Yargıtay'ın diğer bir kara-

---

[15] Ketmi verese davası hususunda bilgi için bkz., **Akbıyık**, Cem: "Özellikle Taşınmaz Mallara Yönelik Ketmi Verese Davası", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 23, S. 3, s. 487 vd.; **Sarı Fidan**, Özlem: "Yargıtay Kararları Işığında Bir Yolsuz Tescil Sebebi Olarak Ketmi Veresenin (Mirasçılığın Gizlenmesinin) Değerlendirilmesi", Prof. Dr. İhsan Erdoğan'a Armağan Cilt-II, Adalet Yayınevi, Ankara 2025, s. 1865 vd.

[16] Bkz., *"...Aile Mahkemesinin 2012/74 Esas, 2013/84 Karar sayılı ilamı ile muris ...'ın davacının babası olduğunun tespitine karar verilerek kararın kesinleşmesi üzerine ... 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin 20/05/2013 tarihli ve 2013/463 Esas, 2013/470 Karar sayılı ilamına göre murisin tek mirasçısının davacı Kıymet Burcu Çilesiz olduğunun tespit*

rına göre, mirasçısının bulunmaması sebebiyle, devlete (Maliye Hazinesi) taşınmazların intikal etmesinden sonra, mirasbırakanın mirasçısı olduğunu iddia eden kişiler bu hususu hasımlı veraset ilamı ile ispat etmelidir. Yine bu kararda, bu kişilerin mirasçı olup olmadığının ispatı beklenmeksizin ketmi vereseye dayalı açılan tapu iptal ve tescil davasının reddedilmesinin hukuka aykırı olduğu belirtilmiş ve yerel mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir[17].

C. Paylaşmaya Katılan Tarafın Mirasçı Olmadığının Tespiti

Mirasın paylaşılmasının tamamlanmasından sonra, paylaşmaya katılan mirasçılardan birinin mirasçı olmadığı ortaya çıkabilir. Böyle bir hal, mirasçılık belgesine karşı itiraz mahiyetinde açılacak olan dava neticesinde tespit edilebilir. Burada değerlendirilecek ilk husus, paylaşma davasındaki kararın akıbeti ile ilgilidir. Buna göre, paylaşmanın tamamlanmasından sonra, paylaşmaya katılan taraflardan birinin mirasçılık sıfatının bulunmadığının tespiti halinde, paylaşma hükümsüz hale gelir. Çünkü bütün mirasçıların paylaşmaya katılması, aynı zamanda mirasçılık sıfatı bulunmayan bir kişinin de pay-

---

edildiği, dolayısıyla intikal işleminin usulsüz olduğu..." Yargıtay 1. HD, 2021/10645 E., 2022/2759 K., 04.04.2022 T., www.legalbank.net (22.04.2026).

17 Bkz., *"..Tüm dosya içeriği ve toplanan delillerden, davacıların murisi S.G. 'ün mirasçılarının tespit edilememesi sebebiyle, Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1968/505 E. 1968/1029 K. ve 30/11/1968 Sayılı veraset ilamı uyarınca, davaya konu 25, 126, 174, 369, 373, 384, 427, 484, 485 ve 546 parsel sayılı taşınmazların Davalı Maliye Hazinesi adına tapuda intikalin yapıldığı, davacıların bahse konu veraset ilamının iptali için Gölbaşı (Ankara) 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2015/307 esasında davalı Maliye Hazinesi hasım göstermek suretiyle dava açtıkları, davacının 484 ve 485 parsel sayılı taşınmazlar hakkındaki davasını atiye bıraktığı anlaşılmaktadır.*

Somut olayda, davacıların Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1968 E. 1968 K. ve 30/11/1968 Sayılı veraset ilamının iptali için dava açtıkları sabit olup, davacı vekili temyiz aşamasında, bahse konu veraset ilamının iptalini ve murisin mirasçılarını gösteren yeni veraset ilamını içeren kararı dosyaya ibraz etmiştir.

Hâl böyle olunca, Gölbaşı (Ankara) 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2015/307 E. 2015/36 K. sayılı ve 30/9/2015 tarihli kararın kesinleşmesinin beklenilmesine, taraflarca bildirilen ve bildirilecek delillerin toplanmasına ve oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve yanılgılı değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm kurulması doğru değildir..." Yargıtay 1. HD, 2014/13849 E., 2016/1293 K., 08.02.2016 T.; www.legalbank.net (22.04.2026).

Ketmi vereseye dayalı açılan tapu iptal ve tescil davası ile ilgili başka kararlar için bkz., Yargıtay 1. HD, 2005/1332 E., 2005/2291 K., 03.03.2005 T.; Yargıtay 1. HD, 2016/9764 E., 2019/4260 K., 01.07.2019 T.; Yargıtay 1. HD, 2010/6758 E., 2010/7117 K., 17.06.2010 T.; Yargıtay 1. HD, 2013/13827 E., 2013/13610 K., 30.09.2013 T.; Yargıtay 1. HD, 2013/20736 E., 2014/20 K., 13.01.2014 T.; Yargıtay 1. HD, 2019/1615 E., 2020/5610 K., 02.11.2020 T., www.legalbank.net (22.04.2026).

laşmada taraf olmamasını gerektirir. Başka bir ifadeyle, mirasçılık sıfatı bulunmayan bir kişinin paylaşmaya katılamayacağı, sadece mirasçıların paylaşmada taraf olabileceği kuralının bir sonucu niteliğindedir.

İkinci değerlendirme, daha önce paylaşılan mal ve haklara ilişkindir. Mirasın paylaşılması, mirasçılık hakkına sahip olmayan kişinin taraf olması sebebiyle, hükümsüz hale geldiğinden, daha önce paylaşılan mal ve haklar terekeye geri döner. Çünkü mal ve haklar üzerindeki mülkiyet hakkının kazanılmasının dayanağı olan mirasın paylaşılması geçersiz hale geldiğinden, artık mirasçıların mal ve haklar üzerindeki mülkiyet hakkı da sona ermiş olur. Mesela, miras paylaşımı sonucunda, paylaşıma konu terekedeki taşınmazın mirasçılardan birine özgülenmesinden sonra mirasçılık belgesi iptal edilirse, mirasçı adına yapılan tescil, yolsuz tescil haline gelir. Burada mirasçıların, TMK m. 712 hükmü çerçevesinde taşınmaz malın mülkiyetini kazandıklarına dair bir iddia gündeme gelebilir. Çünkü tapu sicilinde malik olarak yazılan kişi, taşınmaza hukuki bir sebep olmaksızın davasız ve aralıksız on yıl süre ile iyiniyetli zilyet olmuş ise onun mülkiyet hakkına itiraz edilemez. Ancak TMK 712 hükmü, miras ortaklığı sürdüğü müddetçe mirasçılar arasında uygulanması mümkün olmadığından ve mirasçılık belgesinin iptali ile birlikte, daha önce paylaşma ile sona eren ortaklık yeniden kurulmuş olacağından, dava taraflarından birisinin mirasçılık sıfatının bulunmadığının tespit edilmesi akabinde, diğer mirasçıların zamanaşımı sebebiyle taşınmazın mülkiyetini kazanması mümkün değildir.

Mirasçıların her ne kadar mülkiyet hakkını kazanması mümkün olmasa da mirasçılardan iyiniyetli bir şekilde malı devralan üçüncü kişinin malın mülkiyetini kazanması gündeme gelebilir. Çünkü taşınmazları (TMK m. 1023) ve taşınırları (TMK m. 988) emin sıfatıyla zilyetten iktisap eden üçüncü kişinin kazanımı korunmaktadır. Burada mirasçılık sıfatını kaybeden mirasçıya karşı diğer mirasçılar, paylaşılan mal ve haklar ile ilgili, dava açabiliyor olsa da mülkiyeti iyiniyetli bir şekilde edinen üçüncü kişiye karşı dava açamaz. Fakat üçüncü kişi kötüniyetli ise diğer mirasçılar, üçüncü kişiye süre sınırı olmaksızın dava açabilir. Bunun yanı sıra iyiniyetli üçüncü kişiye davanın açılamayacağı hallerde, diğer mirasçılar mirasçılık sıfatı bulunmayan mirasçıya malın bedeli üzerinden dava açabilir.

Son değerlendirme ise, miras paylaşımının hükümsüz hale gelmesinden sonra miras paylaşımının nasıl yapılacağına ilişkindir. Mirasın paylaşılmasına katılan taraflardan birinin mirasçı olmadığının tespiti sonucunda, hükümsüz hale gelen miras paylaşımının, diğer mirasçılar arasında iradi olarak yapılması mümkündür. Bu bağlamda, diğer mirasçılar oybirliği ile yapacakları sözleşmeyle veya elden paylaşma yolu ile mirası paylaşabilir. Şayet mi-

rasçılar paylaşım konusunda oybirliği ile anlaşamaz ise bu halde miras paylaşımı için, mirasçılardan biri paylaşma davası açabilir. Mirasçılık belgesinin iptal edilmesi sebebiyle, yeni paylaşım ile ilgili paylaşma davasında, daha önceki paylaşma dava yoluyla yapılmışsa bu paylaşma kararına dair kesin hüküm itirazında bulunulamaz. Çünkü paylaşma davasında mirasçı olmayan bir kişi taraf olduğundan, bahsedilen davadaki karar ve karara dayanılarak yapılan paylaşım da hükümsüz hale gelmiştir. Bundan dolayı da mirasçılık hakkı bulunmayan mirasçı dışındaki diğer mirasçılar, yargılamanın yenilenmesine gerek olmaksızın, terekeye dönen mal ve haklar üzerinden miras paylaşımının tekrar yapılması için paylaşma davası açabilir. Burada şöyle bir örnek verilebilir: Mirasın paylaşılmasından sonra paylaşıma katılan çocuklardan birinin mirasbırakanın çocuğu değil de kardeşi olduğunun ortaya çıkması durumunda, yapılan paylaşım geçersiz hale gelir. Bundan dolayı mirasın mirasçılık sıfatına sahip olan mirasçılar arasında tekrar paylaşımı gündeme gelir. Bahsedilen örneğe benzer bir durum bir yerel mahkeme kararına konu olmuştur. Yerel mahkeme kararına konu olayda davacı, mirasçısı olduğu babasına dair mirasçılık belgesinde, mirasçılık sıfatı tespit edilen mirasçılardan birinin mirasbırakanın çocuğu değil kardeşi olduğunu iddia ederek nüfus kaydının düzeltilmesi davasını açmıştır. Yargılama neticesinde yerel mahkeme, nüfus kaydında mirasbırakanın çocuğu olarak kayıtlı kişinin, çocuğu değil kardeşi olduğuna dair hüküm tesis etmiştir. Bu karar kanun yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir[18]. Yerel mahkemenin bu kararından son-

---

[18] Bkz., *"...Dava, Nüfus Kaydının Düzeltilmesi davasıdır. Tüm dosya kapsamı tetkik edildiğinde; muris XXX'nin 18/11/1984 tarihinde vefat ettiği, murisin ölümü tarihinde mirasçısıları Turan XXX, Halil XXX, Muharrem XXX, Hamide XXX, Ayşeana XXX ve Makbule XXX olmak üzere toplam 6 çocuğunun olduğu, müteveffa XXX'nin Ali adında bir oğlu göründüğü, Ali XXX'nin de 16/07/1997 tarihinde vefat ettiği, Ali XXX'nin nüfus bilgilerinin doğru olduğu ancak sadece baba isminin nüfusa yanlış aktarıldığı, nitekim davalılar duruşmada bu hususun doğruluğunu ikrar etmiş, davalılar murisleri olan Ali XXX ile davacının babası İbrahim XXX'nin kardeş olduğunu doğrulamış, tanık anlatımları ile de bu husus teyit edilmiş, nüfus kayıtları incelendiğinde de gözle görülür şekilde bu hususta yanlışlık yapıldığı anlaşılmış şöyle ki muris Ali ile İbrahim'in nüfus kaydına göre annelerinin aynı kişi olduğu, aralarında 15 yaş fark olduğu, aralarındaki yaş farkı ve anne isimlerinin aynı olmasından da açıkça anlaşılacağı üzere ilgili kişilerin babaoğul olmadığı, kardeş oldukları izahtan vareste olup, anılan sebeplerle açılan davanın kabulü ile; Davacı Turan XXX'nin babası müteveffa XXX TC kimlik numaralı İbrahim XXX'nin, müteveffa XXX TC kimlik numaralı Ali XXX ile kardeş olduklarının tespiti ile tespit doğrultusunda nüfus kaydında düzeltim yapılmasına karar verilmiş, aşağıdaki şekilde hüküm tesis edilmiştir. HÜKÜM: 1-Açılan davanın KABULÜ ile; Davacı Turan XXX'nin babası müteveffa XXX TC kimlik numaralı İbrahim XXX'nin, müteveffa XXX TC kimlik numaralı Ali XXX ile kardeş olduklarının tespiti ile tespit doğrultusunda nüfus*

ra miras paylaşımına dahil olmuş bir kişinin mirasçılık sıfatının bulunmadığı tespit edilmiş olduğundan, bu karardan sonra alınacak olan yeni mirasçılık belgesi ile mirasçılar miras paylaşımının yapılması için dava açabilir.

SONUÇ

Mirasbırakanın ölümü ile birlikte mirasçılar arasında kendiliğinden kurulan miras ortaklığı geçici bir ortaklıktır. Geçici bir şekilde kurulan miras ortaklığı açısından, mirasın paylaşılması bir sona erme nedenidir. Mirasçılar arasında mirasın paylaşılması iradi olarak (elden paylaşma veya paylaşma sözleşmesiyle) veya dava yoluyla gerçekleştirilebilir. Mirasın paylaşılmasının geçerli olabilmesi, bütün mirasçıların paylaşmaya katılmasına bağlıdır. Bütün mirasçıların paylaşmaya katılıp katılmadığı ise mirasçılık belgesi ile tespit edilir. Mirasçılık belgesi, mirasçılık sıfatının ispatına yarayan bir belge niteliğinde olsa da bu belgeye karşı her zaman itiraz edilebilir. Başka bir deyişle mirasçılık belgesinin alınmasından sonra, üçüncü bir kişi mirasçı olduğunu iddia ederek yeni bir mirasçılık belgesinin düzenlenmesini talep edebilir.

Mirasçılık belgesine itiraz, miras ortaklığı sürerken meydana gelebileceği gibi, miras ortaklığı sonra erdikten sonra da gündeme gelebilir. Bahsedilen itiraz miras ortaklığı devam ederken meydana gelirse, bu itiraz neticelenmeden miras paylaşımı yapılamaz. Başka bir deyişle mirasın paylaşılması açısından, mirasçılık belgesine yapılan itiraz bir erteleme sebebi teşkil eder. Fakat sözü edilen itiraz mirasın paylaşılmasından sonra yapılırsa, ortaya iki ihtimal çıkar. Bu ihtimallerden birincisi yeni bir mirasçının ortaya çıkması ve ikincisi ise paylaşma tarafı olan kişinin mirasçı olmadığının tespitidir.

Mirasın paylaşılmasından sonra, mirasçılık belgesine itiraz edilmesi neticesinde, mirasbırakanın yeni bir mirasçının ortaya çıkması, daha önceki paylaşmanın hükümsüzlüğüne sebebiyet verir. Çünkü mirasın paylaşılmasında bütün mirasçılar, paylaşmada taraf olarak yer almalıdır. Yeni mirasçı ise daha önceki paylaşmada yer almadığından, mirasçılık payını daha önce paylaşımı yapmış olan mirasçılardan isteyebilir. Yeni mirasçının talebine istinaden, eğer mirasçılar arasında oybirliği ile anlaşma yapılırsa, bir uyuşmazlık yaşanmaz. Fakat mirasçılar arasında paylaşma ile ilgili oybirliği ile anlaşma sağlanamazsa, yeni mirasçı, mirasçılık hakkını paylaşımı yapmış mirasçılara karşı dava açarak isteyebilir. Mirasın paylaşılmasından sonra ortaya çıkan yeni mirasçının, mirasçılık hakkına dayalı talebini, paylaşma

---

kaydında düzeltim yapılmasına..." Kumluca 1. AHM, 2021/77 E., 2021/259 K., 04.06.2021 T., Mahkemeden karara ulaşılmıştır (08.07.2026).

davası açarak ileri sürmelidir. Yeni mirasçının, mirasçılık hakkını paylaşma davası ile ileri sürmesi sonucunda yeni bir paylaşım yapılacağından, daha önce paylaşılan mal ve haklar terekeye geri döner. Bu durumda terekeye dönen mal ve haklar üzerinde daha önce paylaşımı yapmış mirasçıların, mülkiyet hakkı sahibi olduklarına dair bir iddiada bulunması mümkün değildir. Çünkü mirasın paylaşılmasında özgülenen mal ve hakların mülkiyetinin dayanağı olan mirasın paylaşılması hükümsüz hale geldiğinden, paylaşmaya konu mal ve haklar hususunda mirasçılar malik olduklarını ileri süremez.

Mirasçıların mülkiyet hakkını kazanması mümkün olmasa da mirasçılardan iyiniyetli bir şekilde malı devralan üçüncü kişi taşınmazların mülkiyetini, TMK m. 1023 hükmü uyarınca, ve taşınırların mülkiyetini ise, TMK m. 988 düzenlemesi gereğince kazanabilir. Burada yeni mirasçı, diğer mirasçılara paylaşılan mal ve haklar hususunda, dava açabilecek olsa da mülkiyeti iyiniyetli bir şekilde edinen üçüncü kişiye karşı dava açamaz. Yeni mirasçı, iyiniyetli üçüncü kişiye karşı dava açamasa da eğer üçüncü kişi kötüniyetli ise üçüncü kişiye süre sınırı olmaksızın dava açabilir. Yeni mirasçı, iyiniyetli üçüncü kişiye karşı dava açamasa da diğer mirasçılara karşı malın bedeli üzerinden dava açabilir.

Mirasçılık belgesine mirasın paylaşılmasından sonra yapılan itiraz sonucunda, paylaşmaya katılan mirasçılardan birinin mirasçı olmadığı ortaya çıkabilir. Böyle bir tespitin yapılması halinde, paylaşma hükümsüz hale gelir. Mirasın paylaşılması, mirasçılık hakkına sahip olmayan kişinin taraf olması nedeniyle, hükümsüz hale geldiğinden, daha önce paylaşılan mal ve haklar terekeye geri döner. Mirasçıların mülkiyet hakkını kazanması mümkün olmasa da mirasçılardan iyiniyetli bir şekilde malı devralan üçüncü kişi taşınmazların mülkiyetini TMK m. 1023 gereğince ve taşınırların mülkiyetini ise TMK m. 988 düzenlemesi uyarınca kazanabilir. Fakat üçüncü kişi kötüniyetli ise diğer mirasçılar, üçüncü kişiye süre sınırı olmaksızın dava açabilir. Burada iyiniyetli üçüncü kişiye dava açılamasa da diğer mirasçılar mirasçılık sıfatı bulunmayan mirasçıya karşı malın bedeli üzerinden dava açabilir.

Mirasın paylaşılmasına katılan taraflardan birinin mirasçı olmadığının tespitinden sonra hükümsüz hale gelen miras paylaşımının, diğer mirasçılar arasında iradi olarak yapılması mümkündür. Bu bağlamda, diğer mirasçılar oybirliği ile yapacakları sözleşmeyle veya elden paylaşma yolu ile mirası paylaşabilir. Mirasçılar mirasın paylaşılması hususunda oybirliği ile anlaşamaz ise bu halde miras paylaşımı için, mirasçılardan biri paylaşma davası açabilir.

KAYNAKÇA

Acar, Faruk: "Miras Hukukunda Paylaşma Kuralı", Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1, 2006, s. 121-159.

Akbıyık, Cem: "Özellikle Taşınmaz Mallara Yönelik Ketmi Verese Davası", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 23, S. 3, s. 485-506.

Akkanat, Halil: Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi, Filiz Kitabevi, İstanbul 2004.

Antalya, O. Gökhan/**Sağlam**, İpek: Marmara Hukuk Yorumu- Miras Hukuku Cilt: III (Editör: O. Gökhan Antalya), 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021.

Aral, Fahrettin: Türk Medeni Hukukunda Mirasın Taksimi Davası, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1979.

Avcı, Mehmet Özgür: Mirasın Mahkeme Kararıyla Paylaşılması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2014.

Ayan Durhan, Elif: "Miras Ortaklığında Birlikte Hareket Etme İlkesinden Doğan Sakıncaları Gidermeye Yönelik Hukuki Yollar", Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. XXVI, S. 2, 2022, s. 207-232.

Ayan, Mehmet/**Ayan**, Nurşen: Miras Hukuku, 11. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2023.

Aybay, Aydın/**Aybay**, M. Erdem: Miras Hukuku, 5. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2023.

Aydın Ünver, Tülay: Ceninin Hukuki Konumu, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2011.

Ayiter, Nuşin: Türk Medeni Kanunu ve Borçlar Kanunu'nda El Birliği Ortaklıkları (İştirak Halinde Mülkiyet), Yeni Desen Matbaası, Ankara 1961.

Ayiter, Nuşin/**Kılıçoğlu**, A. Mithat: Miras Hukuku, Genişletilmiş 3. Bası, Savaş Yayınları, Ankara 1993.

Berki, Şakir: "Miras Davalarında Mürurzaman ve Def'i", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 25, S. 1, 1968, s. 117-135.

Cömert Akbay, Büşra: Türk Aile ve Miras Hukukunda Ayni İkame, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2023.

Çabri, Sezer: Miras Hukuku Şerhi (TMK m. 640-682) Cilt-III, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020. (Cilt-III)

Çabri, Sezer: Miras Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2025. (Miras Hukuku)

Dural, Mustafa/**Öz**, Turgut: Türk Özel Hukuku Cilt IV, Miras Hukuku, 17. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2021.

Edalı, Gözde: Ortaklığın Giderilmesi Davası, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya 2018.

Escher, Arnold: Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, Zweite Abteilung: Der Erbgang (Art. 537-640), Dritte Auflage, Schulthess Verlag, Zürich 1960.

Eren, Fikret: "Mirasın Paylaşılması", 1926'dan Günümüze Türk İsviçre Medeni Hukuku, Medeni Kanun'un ve Borçlar Kanunu'nun 90. Yılı Uluslararası Sempozyumu, I. Cilt, Ankara 2017, s. 495-523.

Eren, Fikret/**Yücer Aktürk**, İpek: Türk Miras Hukuku, 5. Baskı, Legem Yayıncılık, Ankara 2023.

Ergüne, Mehmet Serkan: "Terekedeki Münferit Mallar İçin Kısmi Paylaşma Davası Açma İmkânının Değerlendirilmesi", Prof. Dr. Cevdet Yavuz'a Armağan, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Özel Sayı, C. 22, S. 3, 2016, s. 1063-1085.

Ergün, Halit: Miras Paylaşım Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara 2023.

Fırıncı, Semra: Miras Paylaşma Sözleşmesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2025.

Göksu, Tarkan: CHK-Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Erbrecht, Art. 457-640 ZGB (Hrsg. Peter Breitschmid-Alexandra Jungo), 3. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich 2016, Art. 634-640.

Gönen, Doruk: Mirasın Paylaşılması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2023.

Gönensay, Samim/**Birsen**, Kemaleddin: Miras Hukuku, 2. Bası, Ahmet Said Matbaası, İstanbul 1963.

Graham-Siegenthaler, Barbara: CHK-Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Erbrecht, Art. 457-640 ZGB (Hrsg. Peter Breitschmid-Alexandra Jungo), 3. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich 2016, Art. 602-606.

Hatemi, Hüseyin: Miras Hukuku, 9. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2022.

İmre, Zahit/**Erman**, Hasan: Miras Hukuku, 15. Bası, Der Yayınları, İstanbul 2021.

İnan, Ali Naim/**Ertaş**, Şeref/**Albaş**, Hakan: Miras Hukuku, 12. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024.

İsaoğulları, Fatih: Miras Paylaşma Sözleşmesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2024.

İşgüzar, Hasan/**Demir**, Mehmet/**Yılmaz**, Süleyman: Miras Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.

Kaçan Seis, Sevda: Türk Medeni Kanunu Kapsamında Ortaklığın Giderilmesi Davaları ve Yargılamaya Yansımaları, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2022.

Karakaya, Mert: Tereke Temsilcisi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2025.

Karlı, İbrahim: Paylaşmaya Kadar Miras Ortaklığının Hukuki Durumu, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 2016.

Kılıçoğlu, Ahmet M.: Miras Hukuku, Genişletilmiş 14. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2025. (Miras)

Kılıçoğlu, Ahmet M.: Miras Taksim Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara 1989. (Taksim)

Kocayusufpaşaoğlu, Necip: Miras Hukuku, 3. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1987.

Korkmaz, Abdullah Furkan: Elbirliği Mülkiyetinde Eşyanın Kullanılması ve Korunması, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2021.

Köroğlu, Anıl: Medeni Usul Hukuku Bakımından Ortaklığın Giderilmesi Davası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.

Künzle, Hans Reiner: Kurz Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch (Hrsg. Andrea Büchler-Dominique Jakop), 2. Auflage, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2018, Art. 602-606.

Meydancı, Ayşenur: Ortaklığın Giderilmesi Davası, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa 2024.

Oğuzman, M. Kemal: Miras Hukuku, 6. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1995.

Ozanemre Yayla, Hatice Tolunay: Mirasın Paylaşılması, Turhan Kitabevi, Ankara 2011.

Özdemir, Hayrunnisa: Türk Medeni Kanunu'na Göre Mirasın Paylaşılması Şerhi, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.

Öztan, Bilge: Miras Hukuku (Tablolar ve Örneklerle), 12. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2021.

Özuğur, Ali İhsan: Türk Medeni Kanunundan Önce ve Sonra Miras Hukuku, 4. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.

Piotet, Paul: Schweizerisches Privatrechts, Vierter Band, Erbrecht, Zweiter Halbband, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel und Stuttgart 1981.

Sapanoğlu, Süleyman: Miras Paylaşma ve Miras Payının Devri Sözleşmeleri, Yetkin Yayınları, Ankara 2011.

Sarı Fidan, Özlem: Miras Ortaklığı, Adalet Yayınevi, Ankara 2016. (Miras Ortaklığı)

Sarı Fidan, Özlem: "Yargıtay Kararları Işığında Bir Yolsuz Tescil Sebebi Olarak Ketmi Veresenin (Mirasçılığın Gizlenmesinin) Değerlendirilmesi", Prof. Dr. İhsan Erdoğan'a Armağan Cilt-II, Adalet Yayınevi, Ankara 2025, s. 1857-1885. (Ketmi Verese)

Schaufelberger, Peter C./**Keller Lüscher**, Katrin: Basler Kommentar Zivilgesetzbuch II, Art. 457-977 ZGB, Art. 1-61 SchlT ZGB (Herausgeber Geiser-Wolf), 6. Auflage, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2019, Art. 602-619, 634-640.

Serozan, Rona/**Engin**, Baki İlkay: Miras Hukuku, 8. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2022.

Şişko, Deniz: Türk Hukukunda Mirasın Paylaşılması Davası, Platon Hukuk Yayınevi, İstanbul 2022.

Tekelioğlu, Numan: Miras Paylaşma Sözleşmesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021.

Topal, Önder: Medeni Yargılama Hukuku Bağlamında Ortaklığın Giderilmesi (İzale-i Şüyu) Davası, Yetkin Yayınları, Ankara 2020. (Ortaklığın Giderilmesi)

Topal, Önder: "Paylı Mülkiyet ve Miras Ortaklığının Sona Ermesinde Tahkimin veya Arabuluculuğun Caiz Olup Olmadığı", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 12, S. 1, 2021, s. 244-257. (Arabuluculuk)

Topuz, Gökçen/**Topuz**, Seçkin: "Miras Ortaklığında Mirasçıların Dava Arkadaşlığı", Ankara Barosu Dergisi, Y. 66, S. 3, 2008, s. 60-67.

Topuz, Seçkin: "Miras Açıldıktan Sonra Miras Hissesinin Devri Sözleşmesinin Konusu Şekli ve Etkisi", Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. III, S. 2, 2008, s. 419-429.

Tuor, Peter/**Picenoni**, Vito: Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, 2. Abteilung, Der Erbgang, Artikel 537-640 ZGB, Zweite Auflage, Schulthess Verlag, Bern 1966.

Tuor, Peter/**Schnyder**, Bernard/**Schmid**, Jörg/**Rumo-Jungo**, Alexandra: Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, 13. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich-Basel-Genf 2009.

Ulusu Karataş, A. Elif: "Türk Miras Hukukunda Mirasın Kazanılmasında Halefiyet Türleri ve Türk Milletlerarası Özel Hukukundaki Yansımaları", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. LXXIII, S. 2, 2015, s. 357-390.

Ünlütepe, Mustafa: "Yazılı Paylaşma Sözleşmesine Dayalı Olarak Mirasın Paylaşılması", Legal Hukuk Dergisi, C. 17, S. 195, 2019, s. 1201-1234.

Yazıcı, Ayşe Nur Merve: Miras Ortaklığının Paylaşmadan Önceki Durumu, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018.

Yılmaz, Süleyman: Medeni Hukuk Cilt-IV Miras Hukuku, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2024.

Yılmaztekin, Ahmet Ertan: "Mirasın Taksimi ve Tarım Arazilerin Miras Yoluyla İntikali", Ankara Barosu Dergisi, S. 4, 2022, s. 435-472.

Wolf, Stephan: Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Die Teilung der Erbschaft, Art. 602-619 ZGB, Stämpfli Verlag, Bern 2014, Art. 602-611.

Wolf, Stephan/**Hrubesch-Millauer**, Stephanie: Grundriss des Schweizerischen Erbrechts, Stämpfli Verlag, Bern 2017.